

[Gert Petersen]

Så skal jeg endelig sige om specielt neutronbomben, at jeg har mærket mig, at ministeren siger – og det er jeg glad for, her er jeg enig med ministeren – at Danmark vil lægge vægt på, »at man når frem til et forbud mod de særlig inhumane konventionelle våben, herunder brandbomber og fragmentationsvåben«. Ja men her vil man altså godt acceptere, at der er nogle våben, som er mere inhumane end andre, og vil godt være med til et forbud mod dem. Hvordan forholder det sig så med neutronbomben?

Jeg ved godt, at fremskridtspartiets ordfører – eller var det en anden? – ikke kunne forstå, hvorfor vi begynder at tale om disse ting: hvad i alverdens riger og lande kommer det det danske folketing ved? Ja, f. eks. i Tyskland har et stort blad som nyhedsmagasinet Spiegel ment; at det kom den tyske offentlighed ved. Så var det vel også rimeligt, at det danske folketing interesserede sig for det. Spiegel oplyste om en neutronbombe på 1 kiloton, at uden for en radius af 200 m fra nedslagsstedet, hvor der er tale om total tilintetgørelse, er det kun strålerne, der virker. Jeg resumerer Spiegel's oplysninger, som svarer til nogle, der er fremkommet i amerikanske blade: I en radius af 200–800 m lammes mennesker øjeblikkeligt og dør i løbet af 1–2 dage. I en radius af 800–1.000 m lammelse efter 5 minutter, død efter 4–6 dage. I en radius af 1.000–1.200 m lammelse efter 2 timer, de fleste dør i løbet af nogle uger. Fra 1.200 til 1.400 m er der tale om dødelighed for cirka halvdelen af de ramte efter en længere periode.

Det er altså det nye våben, som man vil til at introducere. Jeg vil anse det for et særdeles grusomt våben, et våben, som burde forbydes her og nu. Ud fra den logik, som regeringen selv anlægger over for fragmentationsbomber og brandbomber, som man vil have forbudt, burde man også gå ind for at forbyde neutronbomben.

Dertil kommer som det mere afgørende, det, skal jeg indrømme, langt mere afgørende for os, at fremkomsten af neutronbomben og andre nye våben, som stifinderraketten, forrykker den eksisterende balance, sætter ekstra skub i kaprustningen og kaster os alle ud i en ny usikkerhed, hvorved mulighederne for at komme frem til resultater på den ekstraordinære generalforsamling bliver yderligere reduceret.

Lasse Budtz (S):

Jeg vil gerne sige til hr. Gert Petersen, at vi vist er en hel del, der gerne vil fritage ham for rollen som martyr. Vi finder faktisk, at det er aldeles nyttigt at føre denne debat. Vi mener, at der skal gøres ethvert forsøg på at fremme nedrustning og afspænding, og vi mener, at det er ganske overordentlig vigtigt, at den ekstraordinære generalforsamling i FN holdes. Det er et klart socialdemokratisk synspunkt, som både ministeren og jeg på partiets vegne har fremsat, og der skal ikke herske den ringeste tvivl om det.

Vi synes f. eks. også, at den såkaldte kernevåbenspiral, men også den konventionelle våbenspiral, har taget en himmelflugt, som er overordentlig foruroligende, og derfor synes vi, at vi skal tale om det her i tinget. Vi synes også, at vi skal tale om det i alle de internationale fora, hvor det er muligt at øve indflydelse selv for et lille land som Danmark, som jo trods alt har en begrænset indflydelse, men dog en indflydelse.

Når jeg skal være helt ærlig, synes jeg, når jeg sådan tænker tilbage på de taler, der er holdt, egentlig ikke, at forskellen er så fantastisk stor alligevel. Der er simpelt hen tale om en vis kappestrid om, hvem der helst vil fred. Det er faktisk mit indtryk, at der ikke er noget parti i det høje ting, som ikke gerne vil yde en indsats for fred. Det, der er tvivl om, er, hvordan vi gør det bedst. Det kan vi diskutere, og det skal vi også diskutere. Men den generelle indstilling synes jeg er fuldkommen selvfølgelig og også understreget ved denne debat.

Jeg har mærket mig hr. Melchior's trang til også i denne forbindelse at henfalde til beretninger fra dagliglivet. Da jeg så vil prøve at deltage i denne metode, får det mig til at tænke på, at da jeg engang for mange år siden havde den ære at sidde oppe i presseløgen som referent, havde vi en anden sikkerhedspolitisk debat i dette ting. Dengang hed statsministeren Hans Hedtoft, og den konservative ordfører hed Ole Bjørn Kraft. Da debatten var forbi, havde Kraft det rigtige indtryk, ligesom jeg nu har her, at alle partier faktisk var indstillet på at gøre det mest mulige for freden, men også dengang var der selvfølgelig tvivl. Han konkluderede med ordene: Vi vil fred her til lands, sankte Hans, sankte Hans.